

הוראות והודעות

מספר ההוראה: 4.2 (הוראה 2 לפרק 4 בתע"ס) מס' עמודים: 21

תאריך תחולה: 1.1.2007 תאריך פרסום: כ"ב בניסן תשס"ז
10 באפריל 2007

חוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב) התשנ"ה-1995

פרק י': ביטוח סיעוד

=====

1.1 הוראה זו מבטלת את ההוראה הזאת מיום מיום 25.11.2005

1.2 בהוראה זו מפורסמים:

- חוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב) התשנ"ה 1995 פרק י' "ביטוח סיעוד".
- תקנות הביטוח הלאומי (ביטוח סיעוד) (בדיקה מחדש של מידת התלות בעזרת הזולת של זכאי לגימלת סיעוד), התשמ"ח-1988.
- תקנות הביטוח הלאומי (ביטוח סיעוד) (מניעת כפל תשלומים), התשמ"ח-1988.
- תקנות הביטוח הלאומי (ביטוח סיעוד) (מבחני הכנסה לקביעת הזכות), לגימלת סיעוד ושיעורה), התשמ"ח-1988.
- תקנות הביטוח הלאומי (ביטוח סיעוד) (ערר על החלטת ועדה מקומית מקצועית), התשמ"ח-1988.
- תקנות הביטוח הלאומי (ביטוח סיעוד) (ליקוי זמני), התש"ס-2000.

בחוק ובתקנות שולבו התיקונים שנעשו במהלך השנים.

משה שיאון
המנהל הכללי

חוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב) התשנ"ה-1995
פרק י': ביטוח סיעוד [ו'5]

סימן א': הגדרות

223. הגדרות [127פג] [תיקון: תשנ"ו, תשס"ו(3)]

בפרק זה -

"גמלת סיעוד" - גמלה חודשית להשתתפות בתשלום בעד שירותי סיעוד, המשולמת לפי פרק זה;
"השגחה" - השגחה ופיקוח על המבוטח למניעת נזק או סכנה לעצמו או לאחרים;
"ועדה מקומית מקצועית" - ועדה מקומית מקצועית לעניני סיעוד לפי סעיף 231;
"ליקוי" - ליקוי גופני, שכלי או נפשי הנובע ממחלה, מתאונה או ממום מלידה; "מבוטח" - אחד מאלה:

(1) מבוטח לפי פרק י"א;

(2) בטל;

(3) בטל;

(4) תושב ישראל שעלה לפי חוק השבות, או תושב

ישראל שבידו אשרה ורישיון לישיבת קבע או אשרה

ורישיון לישיבת ארעי סעיף א/5 לפי חוק הכניסה

לישראל, שניתן לו סל מהמשרד לקליטת עליה והכל

אם אינם מבוטחים בביטוח זקנה וביטוח שאירים;

"מוסד סיעודי" - מוסד סיעודי או מחלקה סיעודית שבהם מוחזקים ומטופלים

אנשים זקוקים לסיעוד, תשושי נפש או תשושים;

"פעולות יום-יום" - לבישה, אכילה, שליטה בהפרשות, רחצה, ניידות עצמית

בבית;

"קצבת יחיד מלאה" - כמשמעותה בסעיף 200;

"שירותי סיעוד" - שירותים המיועדים לסייע בביצוע פעולות יום-יום או

בהשגחה או בניהול משק בית.

סימן ב': גמלאות

224. גמלת סיעוד [127פד] [תיקון: תשס"ג(5), תשס"ז]

(א) בכפוף להוראות סעיף קטן (ג) וסעיף 225 -

- (1) מבוטח שכתוצאה מליקוי נהיה תלוי במידה רבה בעזרת הזולת לביצוע רוב פעולות יום-יום, או הזקוק להשגחה - זכאי לגמלת סיעוד בשיעור השווה ל- 91% מקצבת יחיד מלאה;
- (א1) מבוטח שכתוצאה מליקוי נהיה תלוי במידה רבה מאד בעזרת הזולת לביצוע רוב פעולות יום-יום, ברוב שעות היממה - זכאי לגמלת סיעוד בשיעור השווה ל-150% מקצבת יחיד מלאה.
- (2) מבוטח שכתוצאה מליקוי נהיה תלוי לחלוטין בעזרת הזולת לביצוע כל פעולות יום-יום, בכל שעות היממה, או הזקוק להשגחה מתמדת - זכאי לגמלת סיעוד בשיעור השווה ל-168% מקצבת יחיד מלאה.

(ב) גמלת סיעוד המשולמת כאמור בסעיף 225(ג) תהיה בשיעור של 80% מהשיעורים שנקבעו בסעיף קטן (א).

(ג) את בדיקת מידת התלות בעזרת הזולת יעשה המוסד על פי הסדרים שייקבעו בין המוסד לבין שירותי הבריאות ושירותי הרווחה.

- (ד) (1) הזכות לגמלת סיעוד ושיעורה מותנים במבחני הכנסה שיקבע השר בתקנות, בהסכמת שר האוצר ובאישור ועדת העבודה והרווחה; בתקנות אלה ייקבעו שיעורי הגמלה בהתאם למבחני ההכנסה וכללים לחישוב ההכנסה, לרבות מבחנים וכללים לסוגי מבוטחים.
- (2) לענין גמלה המשולמת לפי סעיף 225(ג) יכול שתובא בחשבון גם הכנסה של בן משפחה המטפל בזכאי, בתנאים שייקבעו בתקנות באמור; לענין זה, "בן משפחה" - בן או בת של הזכאי, שהכנסתו עולה לפחות על שלוש פעמים השכר הממוצע.

225. תשלום גמלת סיעוד [127פה] [תיקון: תשס"ד]

- (א) זכאי לגמלה לפי פרק זה יהיה מי שביום הגשת התביעה לגמלת סיעוד הגיע לגיל הפרישה.
- (ב) על אף הוראות סעיפים 304, 303 ו-306, תשלום גמלת הסיעוד, כולה או מקצתה, לידי מי שנותן את שירותי הסיעוד, בפי שקבעה ועדה מקומית מקצועית, ולא לידי הזכאי.
- (ג) גמלת הסיעוד תשולם לזכאי רק אם הועדה המקומית המקצועית קבעה שהוא גר עם בן משפחה המטפל בו, ושאר שירותי סיעוד זמינים שניתן לספק לו או שלא סופקו לו שירותי סיעוד תוך 60 ימים מהיום שבו נוצרה זכאות לגמלת סיעוד; היו שירותי סיעוד זמינים אך הזכאי סירב לקבלם ללא סיבה סבירה, יראו כאילו שירותי הסיעוד סופקו לו.
- (ד) זכאי לגמלת סיעוד, שאינו גר עם בן משפחה או גר עם בן משפחה שאינו מטפל בו, והועדה המקומית המקצועית קבעה שאין שירותי סיעוד זמינים שניתן לספק לו, או שלא סופקו לו שירותי סיעוד תוך 30 ימים מהיום שבו נוצרה זכאות לגמלת סיעוד, יהיה זכאי להתקבל, לפי הכללים המקובלים, למוסד סיעודי של המדינה או שהמדינה משתתפת בהחזקת המטופלים בו, ובלבד שהמיומן להחזקתו יהיה במסגרת התקציב המיועד לכך מכספי ביטוח סיעוד כאמור בסעיף 237(ב) ובמסגרת התקציבים המאושרים של משרד הבריאות ומשרד העבודה והרווחה.

225א. תשלום גמלת סיעוד לידי הזכאי במסגרת תכנית ניסיונית -

הוראת שעה [תיקון: תשס"ז]

(א) בסעיף זה -

- "אזור ניסוי" - אזור שקבע השר לפי הוראות סעיף קטן (ו);
- "בן משפחה" - הורה, בן זוג, ילד, אח או אחות, וכן בן זוג וילדו של כל אחד מהם;
- "מטפל" - מי שנותן שירותי סיעוד בעצמו, תמורת שכר, ומתקיימים בו כל אלה:
- (1) הוא אינו בן משפחה של הזכאי לגמלת סיעוד;
- (2) הוא אינו שוהה שלא כדין בישראל, כמשמעותו בסעיף 324ב;
- "תכנית ניסיונית" - תכנית המלווה במחקר, שעורך המוסד לפי סעיף זה, לבחינת דרך חלופית למתן גמלת סיעוד;

"תקופת הניסיון" - תקופה של 24 חודשים שתחילתה ביום ט"ו בסיון
התשס"ז (1 ביוני 2007).

(ב) על אף הוראות סעיף 225(ב) ו-ג), בתקופת הניסיון תשולם גמלת סיעוד
לידי זכאי לגמלה כאמור שמתקיימים בו התנאים המפורטים להלן, אם
בחר בכך, וזאת במסגרת התכנית הניסיונית:
(1) הוא מתגורר באזור ניסוי;

(2) הוא זכאי לגמלת סיעוד לפי הוראות סעיף 224(א1) ו-2);

(3) ניתנים לו, או לבן משפחתו המתגורר עמו, שירותי סיעוד בידי מטפל,
ברוב שעות היממה, לפחות שישה ימים בשבוע;

(4) הוא, אדם המבקש להתמנות למקבל גמלה לפי סעיף 304 או מי
שמונה כמקבל גמלה כאמור, הגישו למוסד בקשה לקבלת גמלה לפי
הוראות סעיף זה, בטופס שעליו הורה המוסד.

(ג) על אף הוראות סעיף 224, גמלת סיעוד המשולמת לפי הוראות סעיף זה
תהיה בשיעור כמפורט להלן:

(1) בשנה הראשונה של תקופת הניסיון - לגבי מי שזכאי לגמלה לפי

הוראות סעיף 224(א1) - 120% מקצבת יחיד מלאה, ולגבי מי

שזכאי לגמלה לפי סעיף 224(א2) - 135% מקצבת יחיד מלאה;

(2) בשנה השנייה של תקופת הניסיון - בשיעור מקצבת יחיד מלאה כפי

שיקבע השר בצו, בהתייעצות עם שר האוצר, ובלבד שלא יפחת

מהשיעורים הנקובים בפסקה (1).

(ד) הוועדה המקומית המקצועית והמוסד רשאים לקבוע אם המטפל כשיר

ומתאים לטפל בזכאי לגמלה, בהתחשב בצרכיו, וכן אם היקף שירותי

הסיעוד הניתנים לזאי בפועל בידי המטפל ורמתם, עונים על צרכי הזכאי;

קבעו הוועדה המקומית המקצועית או המוסד כי המטפל אינו כשיר או

אינו מתאים לטפל בזכאי או כי שירותי הסיעוד הניתנים לזכאי אינם

עונים על צרכיו, רשאי המוסד לשלול מהזכאי את תשלום הגמלה לפי

הוראות סעיף זה.

(ה) זכאי לגמלת סיעוד, בין אם הוא מקבל גמלת סיעוד לפי הוראות סעיף

זה ובין אם לאו, ימסור למוסד כל מידע הדרוש למוסד לשם יישום

התכנית הניסיונית ועריכת המחקר כאמור בסעיף זה; מי שהגיע אליו

מידע לפי הוראות סעיף זה ישמרנו בסוד, לא יעביר אותו לאחר ולא

יעשה בו כל שימוש אלא לצורך יישום התכנית הניסיונית ועריכת

המחקר כאמור, או אם הותר הדבר לפי כל דין אחר.

(ו) הוראות סעיף זה יחולו באזור שקבע השר, ובלבד שמספר האזורים שייקבעו לא יעלה על ארבעה.

226. תקופת האכשרה [127פז]

תקופת האכשרה המזכה לגמלת סיעוד היא 12 חודשים רצופים בתכוף לפני הגשת התביעה לגמלה.

227. סייג לזכאות [127פז]

מבוטח הנמצא במוסד סיעודי או שמתקיים בו האמור בסעיף 307(א) לא יהיה זכאי לגמלת סיעוד.

228. מניעת כפל תשלומים [127פח] [תיקון: התשס"ב (מס' 8)]

(א) הזכאי לגמלת סיעוד וכן לקצבה מיוחדת לפי סעיף 112 או לקצבה לשירותים מיוחדים לפי סעיפים 206 ו-206א, הברירה בידו לבחור באחת מהן.

(ב) הזכאי לגמלת סיעוד לפי פרק זה וכן לשירותי סיעוד בכסף או בעין מאוצר המדינה, על פי חוקים וסוגי תשלומים שיקבע השר באישור ועדת העבודה והרווחה, הברירה בידו לבחור באחד מהם.

229. תחילת הזכאות [127פט]

על אף הוראות סעיף 296, הזכאות לגמלת סיעוד תתחיל בתום 30 ימים מה-1 בחודש שבו הוגשה התביעה לגמלה.

230. בדיקה [127פז] [תיקון: תש"ס(2)]

המוסד רשאי לבדוק -

(1) אם הזכאי מטופל בידי בן משפחה או אם הוא מקבל את שירותי הסיעוד בהיקף וברמה שנקבעו לו, לפי הענין;

(2) את מידת תלותו של הזכאי בעזרת הזולת לביצוע פעולות יום-יום ואת הצורך שלו בהשגחה (להלן - התפקוד), לרבות בדיקה מחדש לפי בקשתו של הזכאי, הכל לפי כללים שיקבע השר באישור ועדת העבודה והרווחה.

230. הגבלת תקופת הזכאות [תיקון: תש"ס(2)]

- (א) פקיד תביעות רשאי לקבוע כי הגמלה תשולם לתקופה מוגבלת שקבע, כאשר מצבו התפקודי של הזכאי אינו יציב.
- (ב) מי שזכאי לגמלת סיעוד לראשונה, והוא לוקה בליקוי שהוא זמני לפי טיבו, לא תשולם לו הגמלה לתקופה העולה על 60 ימים; השר יקבע כללים, תנאים והוראות שבהתקיימם יוכר ליקוי כליקוי זמני.
- (ג) הוראות סעיף 229 לא יחולו על מי שמתקיים בו האמור בסעיף קטן (ב), ובלבד שלא תינתן גמלת סיעוד בעד תקופה שקדמה ליום שבו הוגשה התביעה לגמלה.

231. ועדה מקומית מקצועית [127צא]

- (א) השר ימנה ועדות מקומיות מקצועיות לעניני סיעוד, ויקבע את אזורי פעולותיהן.
- (ב) חברי הועדה יהיו אחות של שירותי הבריאות, עובד סוציאלי של שירותי הרווחה המקומיים ועובד המוסד; הועדה תתייעץ עם רופא.
- (ג) אחות ורופא באמור בסעיף קטן (ב) ימונו מתוך רשימה שיסכימו עליה השר ושר הבריאות.
- (ד) השר, בהתייעצות עם שר הבריאות, רשאי לקבוע את סדרי העבודה של ועדה מקומית מקצועית, וככל שלא נקבעו כאמור, רשאית כל ועדה מקומית מקצועית לקבוע את סדרי עבודתה.

232. תפקידי הועדה המקצועית המקומית [127צב]

- (א) קבע המוסד שהמבוטח זכאי לגמלת סיעוד לפי סעיף 224, יודיע על כך לועדה המקומית המקצועית שבאזור פעולתה מתגורר הזכאי.
- (ב) הועדה המקומית המקצועית תקבע את שירותי הסיעוד שיש לספק למבוטח; קבעה באמור, תקבע את נותן השירותים ותדאג למתן אותם השירותים או תקבע שאין שירותים זמינים שניתן לספק לו; הועדה רשאית להגביל את קביעותיה בזמן.
- (ג) הועדה המקומית המקצועית תודיע למוסד את החלטותיה לפי סעיף קטן (ב).

233. ועדה לעררים [127צג]

- (א) הרואה עצמו נפגע מהחלטה של ועדה מקומית מקצועית, רשאי לערור עליה לפני וערה לעררים.
- (ב) הרכב הועדה לעררים, שמכוויתיה, המועדים להגשת ערר וסדרי עבודתה ייקבעו באישור ועדת העבודה והרווחה.
- (ג) חברי הועדה לעררים, שהם רופא או אחות, ימונו מתוך רשימה שיסכימו עליה השר ושר הבריאות.

234. הרחבת סוגי זכאים וגמלאות [127צד] [תיקון: תשס"ד]

- השר, בהסכמת שר האוצר ובאישור ועדת העבודה והרווחה, רשאי -
- (1) להחיל את הזכאות לגמלת סיעוד גם על מי שטרם הגיע לגיל הפרישה;
  - (2) לקבוע סוגים נוספים של גמלאות שיינתנו למוגבלים בתפקוד, וכללים, תנאים, מבחנים, שיעורים ומועדים לתשלומן.

סימן ג': ועדה ארצית

235. ועדה ארצית לענייני סיעוד [127צה]

- (א) השר ימנה ועדה ארצית מייעצת לענייני סיעוד (להלן - הועדה הארצית), וכן ימנה את יושב ראש הועדה מבין החברים שימונו לפי סעיף קטן (ב)(9) או (10).
- (ב) ואלה חברי הועדה הארצית:
- (1) שני נציגים של משרד העבודה והרווחה;
  - (2) שני נציגים של משרד הבריאות;
  - (3) נציג של משרד האוצר;
  - (4) נציג של משרד הפנים;
  - (5) שני נציגים של מרכז השלטון המקומי;
  - (6) שני נציגים של המוסד;
  - (7) שני נציגים של קופת חולים של ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ-ישראל;
  - (8) נציג של כל קופות החולים האלה:

- (א) קופת חולים מכבי;
- (ב) קופת חולים לעובדים לאומיים;
- (ג) קופת חולים מאוחדת;
- (9) שלושה מומחים בתחום הטיפול הממושך של חולים סיעודיים, שימונו בהתייעצות עם שר הבריאות;
- (10) מומחה מבין מנהלי המחלקות הגריאטריות או מבין מומחים במוסדות סיעוד, שימונה בהתייעצות עם שר הבריאות;
- (11) נציג של "אש"ל" - האגודה לתבנון ולפיתוח שירותים למען הזקן בישראל;
- (12) נציג של "משען" - מרכז משען של ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ-ישראל;
- (13) שני נציגים של הסתדרות הגמלאים בישראל.
- (ג) תקופת כהונתה של הועדה הארצית תהיה ארבע שנים.
- (ד) המוסד יספק לועדה הארצית שירותי מינהל שיידרשו לעבודתה התקינה.
- (ה) השר רשאי לקבוע את סדרי עבודת הועדה, וככל שלא נקבעו כאמור רשאית היא לקבוע את סדרי עבודתה.

236. תפקידי הועדה הארצית [127צו]

- הועדה הארצית תייעץ למוסד בענין מימון פעולות לפי סעיף 237(א) (להלן - פעולות פיתוח) ולצורך זה -
- (1) תבדוק תבניות לפעולות פיתוח שיגישו לה גופים ציבוריים ותחווה דעתה עליהן;
- (2) תמליץ על סדרי עדיפות כלל-ארציים לפעולות פיתוח;
- (3) תמליץ על הקצאת כספים למימון פעולות פיתוח.

סימן ד': מימון

237. פיתוח והחזקה שוטפת של שירותים [127צז]

[תיקון: תשנ"ח(8), תש"ס, תשס"ג(5), תשס"ז]

- (א) (1) בהתייעצות עם המועצה ולפי המלצה של הועדה הארצית יממן המוסד, באישור השר ובהסכמת שר האוצר, פעולות המיועדות

לפיתוח שירותים קהילתיים למוגבלים בתפקודם הזקוקים לטיפול ממושך וכן לפיתוח שירותים הניתנים במוסדות סיעודיים ולשיפור איכותם, ובלבד שהסכום הכולל של התחייבויות המוסד, בשנת כספים פלונית, למימון פעולות כאמור, לרבות התחייבויות לגבי שנות הכספים הבאות, לא יעלה על 30 מליון שקלים חדשים.

(2) על אף הוראות פסקה (1) -

(א) המוסד רשאי, באופן כאמור בפסקה (1), להתחייב לממן פעולות לפי הוראות אותה פסקה, בסכום העולה על הסכום הקבוע בה, ובלבד שסכום ההתחייבויות הנוסף יופחת מהסכום הכולל שבו יהיה המוסד רשאי להתחייב בשתי שנות הכספים הבאות, באופן שיקבע בהסכמת שר האוצר;

(ב) התחייב המוסד, בשנת כספים מסוימת, לממן פעולות כאמור כפסקה (1) בסכום הנמוך מהסכום הקבוע בה, רשאי הוא, באופן כאמור באותה פסקה, להתחייב בשנת הכספים שלאחריה בסכום הקבוע בה, בתוספת סכום ההפרש או בתוספת 20% מהסכום הקבוע בה, לפי הנמוך; לענין זה, "סכום ההפרש" - סכום השווה להפרש שבין הסכום הקבוע בפסקה (1) לבין הסכום שבו התחייב המוסד בשנת הכספים המסוימת;

(ג) בוטלה התחייבות שניתנה לפי סעיף קטן זה, בשנת הכספים שבה ניתנה ההתחייבות או באחת משתי שנות הכספים שלאחריה, רשאי המוסד, באופן כאמור בפסקה (1), להתחייב, בשנת הכספים שבה בוטלה ההתחייבות או בשנת הכספים שלאחריה, בסכום השווה לסכום המרבי שבו הוא רשאי להתחייב באותה שנת כספים לפי פסקה (1) ופסקאות משנה (א) ו-(ב), בתוספת סכום ההתחייבות שבוטלה כאמור;

(3) הסכום הקבוע בפסקה (1) יעודכן ב- 1 בינואר של כל שנה לפי השינוי במדד ביחס ל-1 בינואר של השנה שקדמה לה; לענין זה, "מדד" - מדד שיקבע השר בצו בהסכמת שר האוצר;

(ב) הגדיל משרד העבודה והרווחה או משרד הבריאות בשנת כספים פלונית את מספר האנשים המטופלים במוסדות סיעודיים לעומת מספר האנשים שטופלו במוסדות סיעודיים בשנת 1985, יממן המוסד את ההחזקה

השוטפת של מספר האנשים שנוספו במוסדות האמורים באותה שנת כספים, ובלבד שסך ההקצאה לשנה פלונית, לכל אחד מהמשרדים, לא יעלה על 15% מאמדין הגביה השנתית של דמי ביטוח סיעוד לאותה שנה; המימון ייעשה בסכומים, במועדים ובדרכים שיוסכמו בין המוסד לבין המשרדים, ובלבד שישולמו הסכומים, בעד שנה פלונית, לאחר שנתקבל דיווח על ניצול הכספים שהוקצו לפי סעיף קטן זה בשנה הקודמת.

(ג) (1) בוטל.

(2) אומדין הגביה האמור בסעיף קטן (ב) יחושב בהתאם לשיעור דמי ביטוח סיעוד כפי שהיה בתוקף ביום ג' בתמוז התשנ"ה (1 ביולי 1995).

תקנות הביטוח הלאומי (ביטוח סיעוד) (בדיקה מחדש של מידת התלות בעזרת הזולת של זכאי לגימלת סיעוד), התשמ"ח-1988¹

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 230 ו-400 לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב, התשנ"ה-1995] ובאישור ועדת העבודה והרווחה של הכנסת, אני מתקין תקנות אלה:

1. בדיקה מחדש לפי בקשת הזכאי

ביקש הזכאי או אדם אחר מטעמו, לבדוק מחדש את מידת תלותו בעזרת הזולת לביצוע פעולות יום יום (להלן - בדיקה מחדש) והמציא מסמכים המעידים על שינויים שחלו בתיפקודו, תיערך לו בדיקה מחדש.

2. בדיקה מחדש ביזמת המוסד [תיקון: תשס"א]

חלפו 6 חודשים מיום שנתקבלה ההחלטה הקודמת בדבר מידת תלותו של הזכאי בעזרת הזולת, רשאי המוסד לערוך לזכאי בדיקה מחדש.

3. תחילת השינוי [תיקון: תשס"א]

שינוי בגימלת סיעוד עקב הבדיקה מחדש תחילתו - 1ב - לחודש שלאחר החודש שבו ביקש הזכאי בדיקה מחדש כאמור בתקנה 1 או שבו נערכה הבדיקה מחדש כאמור בתקנה 2, לפי הענין.

4. תחילה

תחילתן של תקנות אלה ביום י"ד בניסן התשמ"ח (1 באפריל 1988).

י"ב בשבט התשמ"ח (31 בינואר 1988)

משה קצב

שר העבודה והרווחה

---

1. ק"ת 5088, התשמ"ח (25.2.1988) עמ' 523.

תיקון: ק"ת 6125, התשס"א (13.9.2001), עמ' 1071.

תקנות הביטוח הלאומי (ביטוח סיעוד) (מניעת כפל תשלומים), התשמ"ח-1988

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 127 פח(ב) ו-242 לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב],
התשמ"ח-1968 (להלן - החוק) ובאישור ועדת העבודה והרווחה של הכנסת, אני
מתקין תקנות אלה:

1. סוגי תשלומים לענין סעיף 127 פח(ב)

הזכאי לגימלת סיעוד לפי החוק וכן לתשלום עבור עזרת הזולת או עבור עזרה
בבית לפי אחד החוקים המפורטים להלן, הברירה בידו לבחור באחד מהם -
(1) חוק הנכים (תגמולים ושיקום), התשי"ט-1959 [נוסח משולב];
(2) חוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום), התשי"י-1950;
(3) חוק המשטרה (נכים ונספים), התשמ"א-1981;
(4) חוק שירות בתי הסוהר (נכים ונספים), התשמ"א-1981;
(5) חוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה, התש"ל-1970.

2. תחילה [תיקונים: התש"ן, התשנ"ג]

תחילתן של תקנות אלה ביום י"ד בניסן התשמ"ח (1 באפריל 1988).

כ"ה בתמוז התשמ"ח (10 ביולי 1988)

משה קצב

שר העבודה והרווחה

1. ק"ת 5130, התשמ"ח (1.9.1988) עמ' 1079.

תיקון: ק"ת 5216, התשמ"ט (7.9.1989), עמ' 1355 (תחילת התיקון ביום 1.4.1989);

ק"ת 5261, התשי"ן (8.4.1990), עמ' 555 (תחילת התיקון ביום 1.4.1990);

ק"ת 5526, התשנ"ג (8.6.1993), עמ' 874.

תקנות הביטוח הלאומי (ביטוח סיעוד) (מבחני הכנסה לקביעת הזכות לגימלת סיעוד ושיעורה), התשמ"ח-1988¹

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 127 פד(ד) ו-242 לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשמ"ח-1968 (להלן - החוק), בהסכמת שר האוצר ובאישור ועדת העבודה והרווחה של הכנסת, אני מתקין תקנות אלה:

1. הגדרות [תיקון: תשנ"ו]

בתקנות אלה -

"תובע" - מי שהגיש תביעה לגימלת סיעוד;

"בן זוג" - בן זוגו של התובע הגר עמו;

"ילד" - כהגדרתו בסעיף 5 לחוק.

"קיבוץ" - כהגדרתו בסעיף 54 לפקודת מס הכנסה, לרבות מושב שיתופי.

2. מבחני הכנסה ושיעורי הגימלה

(א) גימלת סיעוד תשולם לתובע בשיעור שנקבע בסעיף 127 פד(א) ו-(ב) לחוק, אם מן הכנסתו החדשית אינה עולה על הסכום הבא, לפי הענין -

(1) ליחיד - סכום השווה לשכר הממוצע;

(2) למי שיש עמו בן זוג - סכום השווה לפעם וחצי השכר הממוצע;

(3) למי שיש ילד - סכום נוסף השווה למחצית השכר הממוצע בעד כל ילד.

(ב) גימלת סיעוד תשולם לתובע בשיעור של 50% מהשיעור שנקבע בסעיף 127 פד(א) ו-(ב) לחוק, אם הכנסתו החדשית עולה על הסכום כאמור בתקנת משנה (א), אך אינה עולה על הסכום הבא, לפי הענין -

(1) ליחיד - סכום השווה לפעם וחצי השכר הממוצע;

(2) למי שיש עמו בן זוג - סכום השווה לפעמיים ורבע השכר הממוצע;

(3) למי שיש ילד - סכום נוסף השווה לשלושה רבעים מהשכר הממוצע בעד כל ילד.

1. ק"ת 5110, התשמ"ח (1.6.1988) עמ' 871.

תיקון: ק"ת 5709, התשנ"ו (26.10.1995), עמ' 36.

3. ההכנסה [תיקון: תשנ"ו]

- (א) בחישוב ההכנסה לפי תקנות אלה תובא בחשבון הכנסה מהמקורות המפורטים בסעיף 2 לפקודת מס הכנסה, אף אם לא צמחה, הופקה או נתקבלה בישראל, למעט -
- (1) קיצבת ילדים לפי פרק ה' לחוק;
  - (2) הענקות לחיילים ולבני משפחותיהם לפי חוק החיילים המשוחררים (החזרה לעבודה), התש"ט-1941;
  - (3) גימלה לפי ההסכם בדבר גימלת ניידות לפי סעיף 200 לחוק;
  - (4) דמי מחיה לאלמנה וליתום לפי סעיף 90 לחוק;
  - (5) קיצבה מיוחדת לפי תקנות הביטוח הלאומי (מתן שירותים מיוחדים לנכים), התשל"ט-1978;
  - (6) גימלה לפי תקנות הביטוח הלאומי (דמי מחיה, עזרה ללימודים וסידורים לילד נכה), התש"ם-1980;
  - (7) גימלה מיוחדת לפי סעיף 69 לחוק;
  - (8) תשלומים לזקק לפי חוק שירותי הסעד, התשי"ח-1958.
- (ב) חויב אדם בתשלום מקדמות על חשבון דמי הביטוח, תובא בחשבון לענין תקנות אלה ההכנסה ששימשה יסוד לחישוב המקדמות, כפי שהיתה ידועה ביום הגשת התביעה
- (ג) על אף האמור בתקנות משנה (א) ו-(ב), בחישוב ההכנסה של חבר קיבוץ תובא בחשבון ההכנסה שבמועד הגשת התביעה שימשה יסוד לחישוב דמי הביטוח לפי האמור בתקנות הביטוח הלאומי (גביית דמי ביטוח), התשי"ד-1954, וכן הכנסות כאמור בתקנת משנה (א) שהיו לחבר הקיבוץ ולבן זוגו, שאינן רשומות במאזן הקיבוץ; לענין זה יראו כהכנסה שנרשמה במאזן הקיבוץ, הכנסה שנרשמה בדו"ח הכנסות והוצאות הקיבוץ, שנערך בהתאם להוראות תקנות האגודות השיתופיות (מאזנים, פנקסים ודו"חות), התשל"ו-1976.

4. הכנסה חדשית ושכר ממוצע [תיקון: תשנ"ו]

- (א) לצורך חישוב הכנסתו החדשית של אדם תובא בחשבון ההכנסה שהיתה לו בשלושה חדשים רצופים מתוך ארבעת החדשים האחרונים שקדמו לחודש שבו הוגשה התביעה לגימלת סיעוד (להלן - התקופה הקובעת).

- (ב) מההכנסה שהיתה לאדם בתקופה הקובעת ינוכו הסכומים הבאים שהוא שילם בעד אותה תקופה:
- (1) מזונות לפי פסק דין ששילם לבן זוגו או -לילדיו, שאינם גרים עמו;
  - (2) תשלומים למימון הוצאות אחזקה שוטפת במוסד של הורה, בן זוגו, בנו או בתו;
  - (3) דמי שכירות ששילם בעד דירה ששכר למגוריו ובלבד שהשכיר דירה; דמי השכירות שינוכו כאמור לא יעלו על הכנסתו מהשכרת הדירה.
- (ג) ההכנסה החדשית והשכר הממוצע לענין תקנה 2 ייקבעו כדלקמן:
- (1) ההכנסה החדשית תהיה ההכנסה שהיתה לאדם בתקופה הקובעת כאמור בתקנות משנה (א) ו-(ב), מחולקת בשלוש;
  - (2) השכר הממוצע יהיה הסכום הכולל של השכר הממוצע בשלושת החדשים שבתקופה הקובעת, מחולק בשלוש.

5. הכנסת בן זוגו של התובע

תובע שיש לו בן זוג, תצורף להכנסתו בתקופה הקובעת גם ההכנסה שהיתה לבן זוגו באותה תקופה.

6. הכנסה של בן משפחה

עלתה הכנסתו החדשית של התובע על סכום השווה ל-75% מהשכר הממוצע כמשמעותו בתקנה 4(ג), יצורף להכנסתו, לענין גימלה לפי סעיף 127 פה(ג) לחוק, אותו חלק מהכנסתו החדשית של בן המשפחה המטפל העולה על 3 פעמים השכר הממוצע כאמור.

7. מבחן הכנסה לבני זוג

מתקיימים התנאים שנקבעו בסעיף 127פד(א) בשני בני זוג, יוחל לגבי כל אחד מהם מבחן ההכנסה שנקבע בתקנה 2 ליחיד, ואם יש להם ילד - בתוספת מחצית הסכום שנקבע בעד הילד. כהכנסה חדשית של כל אחד מבני הזוג יראו את מחצית הסכום הכולל של הכנסותיהם החדשיות, שתושבו כאילו אין להם בני זוג.

8. שינויים בהכנסה החדשית

(א) חל שינוי בהכנסה החדשית, שמשפיע על הזכות לגימלה, או על שיעורה, תשונה הגימלה בהתאם מה-1 לחודש שלאחר החודש שבו קיבל המוסד את הנתונים החדשים על ההכנסה.

(ב) בחישוב ההכנסה החדשית לפי תקנה זו תהיה התקופה הקובעת שלשה חדשים רצופים מתוך ארבעת החדשים שקדמו לחדש שבו קיבל המוסד את הנתונים כאמור.

9. תחילה

תחילתן של תקנות אלה ביום י"ד בניסן התשמ"ח (1 באפריל 1988)

ג' בניסן התשמ"ח (21 במרס 1988)

משה קצב
שר העבודה והרווחה

תקנות הביטוח הלאומי (ביטוח סיעוד) (ערר על החלטת ועדה מקומית מקצועית), התשמ"ח-1988¹

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 127צג ו-242 לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב],
התשכ"ח-1968 (להלן - החוק), ובאישור ועדת העבודה והרווחה של הכנסת, אני
מתקין תקנות אלה:

1. הגשת הערר

ערר על החלטת ועדה מקומית מקצועית (להלן - הועדה המקומית) יגיש העורר
בעצמו, ואם מפאת ליקוייו אינו מסוגל להגיש בעצמו יגיש את הערר אפוטרופסו,
ובאין אפוטרופוס - בן זוגו, קרובו, ידיד קרוב או עובד סוציאלי של שירותי
הרווחה במקום מגורי העורר.

2. מועד להגשת הערר

ערר על החלטת ועדה מקומית (להלן - הערר) יוגש תוך ששים ימים מהיום בו
נמסרה לעורר ההחלטה נושא הערר.

3. אופן הגשת הערר

(א) ערר יוגש באמצעות המוסד ויצויינו בו נימוקי הערר: כתב הערר והמסמכים
שהיו בפני הועדה המקומית שנתנה את ההחלטה נושא הערר, יעביר המוסד
לועדה לעררים תוך עשרה ימים מיום הגשת הערר למוסד.
(ב) ועדה לעררים תקיים דיוניה במקום מושבה והמוסד יספק לה שירותי מינהל
הדרושים לעבודתה התקינה.

4. הרכב ועדה לעררים

(א) ועדה לעררים תורכב משלושה חברים מבין המנויים להלן:
(1) נציג המוסד שהוא אחד מאלה:
(א) מרכז יחידת השיקום;
(ב) מנהל יחידת הגימלאות;
(ג) מנהל התחנה ליעוץ לקשיש במקום מושבה של הועדה לעררים.
(2) אחות בעלת נסיון של 5 שנים לפחות בטיפול בחולים כרוניים בקהילה,
שתיבחר מתוך רשימה שיסכימו עליה השר ושר הבריאות;

- (3) עובד סוציאלי בעל נסיון של 5 שנים לפחות בטיפול באוכלוסיות עם בעיות בריאות, נכות או זיקנה, שייבחר מתוך רשימה שיקבע השר.
- (ב) את הרכב הועדה לעררים, מקום מושבה ואזורי פעולתה יקבע עובד המוסד שמינהלת המוסד הסמיכה לכך; חבר הועדה, מבין המנויים בתקנת משנה (א)(2) ו-(3), ישמש כיושב ראש הועדה.
- (ג) בועדה לעררים לא יהיה חבר מי שהוא חבר בועדה מקומית או היה חבר בועדה המקומית שנתנה ההחלטה נושא הערר, ולא יהיה חבר מי שכפוף מינהלית או אחרת לחבר מחברי אותה ועדה מקומית.
- (ד) רשימת האחיות ורשימת העובדים הסוציאליים שישמשו כחברי הועדות לעררים יפורסמו ברשומות.

5. סמכויות הועדה לעררים

ועדה לעררים רשאית לאשר את ההחלטה נושא הערר, לשנותה, לבטלה, לסייגה או להגבילה; ראתה הועדה לעררים, כי ענין פלוני, הדרוש לצורך ההחלטה, לא נבדק על ידי הועדה המקומית או לא נשקל על ידה, רשאית היא להחזיר את הדיון לועדה המקומית ולהורות לה לערוך את הבדיקות הנחוצות ולתת החלטה חוזרת.

6. הדיון בערר

הדיון בערר יהיה על סמך מסמכים ללבד, אולם רשאית הועדה, אם מצאה לנכון, לבדוק את המבוטח או להורות על בדיקתו במקום הימצאו ולצורך זה למנות מומחה שיערוך את הבדיקה.

7. ייצוג העורר בפני הועדה

ביקש מבוטח להשמיע טיעוניו בפני הועדה לעררים, תזמנו הועדה לדיון בעררו; המבוטח רשאי להיות מיוצג בעת הדיון על ידי אפוטרופסו, ובאין אפוטרופוס - על ידי בן זוגו, קרובו, ידיד קרוב, עובד סוציאלי של שירותי הרווחה או אחות שירותי הבריאות במקום מגורי העורר.

8. סודיות

המסמכים הרפואיים וכל מסמך אחר שבידי הועדה לעררים הם סודיים, אך מותר

להביאם לידיעת אדם אשר נזקקים לשירותיו לצורך ההחלטה בערר או לידיעת אדם שהעורר הסכים, בכתב, להביאם לידיעתו; אדם שלידיעתו הובא מסמך שבידי הועדה חייב בשמירת סודיות של המסמך.

9. החלטה בערר

החלטת ועדה לעררים תתקבל ברוב דעות חבריה.

10. הודעת ההחלטה

המוסד יודיע לעורר או לבא כוחו בכתב, את החלטת הועדה לעררים ונימוקיה תוך שלושים ימים מיום קבלתה, אלא אם כן החליטה הועדה שאין להביא הנימוקים לידיעת העורר ויש להביאם לידיעת בא כוחו של העורר או אדם אחר המייצג אותו לדעת המוסד.

11. תחילה

תחילתן של תקנות אלה ביום י"ד בניסן התשמ"ח (1 באפריל 1988).

כ"ב בטבת התשמ"ח (12 בינואר 1988)

משה קצב
שר העבודה והרווחה

תקנות הביטוח הלאומי (ביטוח סיעוד) (ליקוי זמני), התש"ס-2000¹

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 230, 230א ו-400 לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995 (להלן - החוק), ובאישור ועדת העבודה והרווחה של הכנסת, אני מתקין תקנות אלה:

1. ליקוי זמני

יראו אדם כלוקה בליקוי זמני כמשמעו בסעיף 230א(ב) לחוק אם נתקיימו בו כל אלה:

- (1) הוא אינו סובל מלקות נפשית, שכלית או קוגניטיבית קבועה;
- (2) הוא תלוי במידה רבה בעזרת הזולת לביצוע רוב פעולות היום יום, כמשמעותן בסעיף 224(א) לחוק;
- (3) רופא המטפל בו אישר לגביו בטופס שקבע המוסד, כי הוא סובל מליקוי זמני במשך תקופה שלא עלתה על חודשיים.

2. תחילה

תחילתן של תקנות אלה ביום ח' באדר ב' התש"ס (15 במרס 2000), והן יחולו על מי שזכאי לגמלת סיעוד לראשונה ביום התחילה ולאחריו.

י"ב בניסן התש"ס (17 באפריל 2000)

אליהו ישי
שר העבודה והרווחה

---

1. ק"ת 6034, התש"ס (14.5.2000) עמ' 573.